

Leaderprojektets taklök trivs i ur och skur

Med wokad taklök celebrerades ett av delmålen i Leader-projektet "Brösarp – med naturen som lockbete", ett nytt vindskydd. Detta kombinerades med licensiering av Brösarps kommunala förskola, avdelning "Skogsmusen" som nu ingår i en exklusiv grupp, "I Ur och Skur". Målet är att så småningom få hela skolan godkänd som IUS-skola och därmed bli den andra kommunala skolan i landet som uppnår detta ärofulla mål.

Elden brann vid grillplatsen, Friluftsförbundet Ljusblå beachflag visade vägen till det nybyggda vindskyddet, personalen sken ikapp med solen, och ballongerna ryckte i sina snören och strävade mot försommarhimlen. Det var en dag som gjord för fest.

– När kommun, privata intressen, EU, föräldrar och barn går samman blir det möjligt att förverkliga idéer och driva bygden framåt, säger Fabian Rimfors. På Förskolans dag inviger vi ett resultat av detta samarbete, en ny I Ur och Skur-avdelning på Brösarps kommunala förskola. Vi gör det genom att klippa banden till barnens nya sovplats, ett vindskydd, byggt av föräldrarna och finansierat av Stiftelsen Sparbanken Syd, och så planterar vi den där taklöken.

Fabian är projektledare för ovan nämnda projekt och var mycket nöjd med att ett av etappmålen uppnåtts, ett nytt och fräscht vindskydd för middagsvilande förskolebarnen.

Använd alla sinnen

Skolchef Jonas Åkesson höll en befriande lätt-sam ton och vände sig i sitt tal till dem det berör allra mest, barnen.

– I Ur och Skur-förskolans pedagogik och metodik kommer att betyda mycket för barnens

förståelse för sambanden i naturen, sa han. Genom att använda alla sinnen förstår man bättre.

– Och vilket fint vindskydd ni har fått att sova i, utbrast han.

Jonas Åkesson läste också ett kort avsnitt ur Läroplan för förskolan, och för att gjuta liv i

Rektor Ann-Kristin Montán och skolchef Jonas Åkesson går igenom programmet.

den pedagogiska texten, använde han sig av åskådningsmaterial på marken, nämligen maskrosorna som fanns vid hans fötter. Genom föredömlig dialogpedagogik illustrerades ett enkelt kretslopp, och barnen verkade helt klara över vad det betydde!

Rektor Ann-Kristin Montán tackade i sitt tal alla som gjort detta pedagogiska steg möjligt.

Hon överlämnade också utbildningsdiplomet och kursintyget till Cathrine Kronvall, som fått förmånen att bli den första pedagogen med Friluftsförbundets licens. Fler står nu på tur. I dagsläget omfattas barn mellan 3 och 5 år av metodiken, men efter hand som utbildningen fortgår, kommer fler åldersgrupper att inkluderas.

– Vi ska arbeta för hållbar utveckling, sa Ann-Kristin, och vi ska vara rädda om varandra och vår miljö. Vi är riktigt stolta över att få bli den första I Ur och Skur-förskolan på Österlen men siktar på att utvidga pedagogiken upp till årskurs 6.

Friluftsförbundet och kommunen

Malin Fredriksson representerade Friluftsförbundet i regionen och inledde med att hälsa ifrån chefen för alla I Ur och Skurskolor i Sverige. Hon berättade sedan att 5 700 barn och ungdomar går i IUS-skolor. Det finns alltså ett stort elevmaterial att dra slutsatser av. Man konstaterar bland annat, att mer utomhustid ger följande:

- Barnen mår gott av det naturliga ljuset
- De blir starkare och friskare
- De får bättre motorik
- De leker mer genusneutralt

Hon vände sig nu till föräldrarna och berättade hur man i hemmet skulle märka att barnet går i en I Ur och Skur-klass.

– Ni kommer att få hem trötta, smutsiga men glada barn, sa Malin, men ni kommer också att märka deras ökade naturkunskaper. De säger nog inte: Titta en pippi! De säger:

Alla lyssnar på Jonas Åkessons invigningstal.

Titta, där går en koltrast!

Malin avslutade med att överlämna en korg med rabarber- och jordgubbsplantor.

Friluftsförbundet lokalt, det vill säga från Tranås, uppväktade med ett rejält stekjärn för utomhusmatlagning till många.

Från Tomelilla kommun syntes bland andra Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Magnus Björkman och Familjenämndens ordförande Liselotte Wägö.

– Det är jag som har hand om pengarna, presenterade hon sig skämtsamt för barnen. Hon tackade alla som på olika sätt bidragit till det här steget i utvecklingen av Brösarps förskola, och i samband med överlämnandet av kommunens gåva, en jordgubbsampel med bär, sa hon:

– Jag önskar er av hela mitt hjärta lycka till i framtiden. Nu klipper vi bandet!

Nygammalt tak

Det latinska namnet för taklök, *Sempervivum Tectorum*, betyder alltid (=semper) levande (=vivus), och det heter den alltså eftersom den inte tappar sina blad och behåller färgen året om. *Tectorum* betyder tak och växten planterades förr i tiden på torvtak och ansågs skydda mot blixtnedslag och annat ont. Det låter som en extra försäkring för Brösarps skola. Taklöken sattes idag i odlingsbänkar av pallkragar men ska så småningom hamna på taket till det nya fina vindskyddet. Först ska plantorna växa sig starka i sammanhängande sjok tillsammans med sedumväxter, ganska okänsliga för torka och med små krav på jordmånerna.

– Det tar kanske ett år, tror Fabi-

an Rimfors, men vi har ju ett tjärpappstak på vindskyddet, så inget dramatiskt händer med taket nu.

Hur smakar då taklöks-wok, undrar du kanske. Jo, gourmetkock Eve Maltais hade lyckats mycket bra med sitt uppdrag. Med ingredienser som mango, chilisås, morötter, purjolök och sesamolja tyckte jag mig förflyttad till Thai-köket.

Hämtat från Leaders hemsida:

Leader är en fransk förkortning som står för *Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale* — samverkande åtgärder för att stärka landsbygdens ekonomiska utveckling. Leader stöttar brinnande engagemang för den lokala bygden, och genom att särskilt ta till vara på

de ideella krafterna underlättar leadermetoden för människor att bo och verka tillsammans. Leader erbjuder både ekonomiskt stöd, processstöd, nätverk och har alltid de lokala behoven som utgångspunkt. Det är de boende och verksamma i bygden som bäst vet vad bygden behöver!

Leader-projektet "Brösarp – med naturen som lockbete" är ett lysande exempel på framgångsrikt projekt, och Leaders verksamhetsledare Jens Hultman var mycket nöjd med det han sett.

– Det här vill jag placera i gruppen fem procent, det vill säga de fem bästa procenten av alla projekt i området, hörde vi honom säga till Fabian Rimfors.

Nu vet du det också!

Text och bild: Lars Beijmar

Skolchef Jonas Åkesson, projektledare Fabian Rimfors och Leaders verksamhetsledare Jens Hultman är alla nöjda och glada.

Här klippes det blågula bandet av barnen själva.

"I Ur och Skur-förskolans pedagogik och metodik kommer att betyda mycket för barnens förståelse för sambanden i naturen"